

Broj :

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH
ZA 2005. GODINU

Sarajevo, marta 2006. godine

I MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja koji se završavaju na dan 31. decembra 2005. godine **PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE** (u daljem tekstu: Parlament).
- 1.2. Rukovodstvo Parlamenta odgovorno je za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnih internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Zakonska osnova revizije sadržana je u Zakonu o reviziji Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH', broj: 12/06). Reviziju smo izvršili u skladu sa revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI ('Službeni glasnik BiH', broj: 15/01). Navedeni standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da li su finansijski izvještaji sastavljeni u skladu sa važećom zakonskom regulativom i primjenljivim računovodstvenim standardima i da li predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sistema internih kontrola kojima se osigurava poštivanje zakona i propisa, zaštita imovine, pouzdano izvještavanje i efikasno poslovanje.
- 1.4. Revizija je, na osnovu uzorka, ispitivala značajne transakcije koje potkrepljuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih principa prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, usaglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sistema internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za naše mišljenje.

Prema našem mišljenju, revidirani finansijski izvještaji Parlamenta za 2005. godinu, istinito i fer prikazuju finansijsko stanje dan 31. decembra 2005. godine, u svim materijalno značajnim aspektima poslovanja.

Bez namjere daljeg kvalificiranja našeg mišljenja skrećemo pažnju na dalje unaprjeđenje sistema internih kontrola i procesa planiranja i izvršenja budžeta u dijelu detaljnog planiranja nabavki i projekata.

II REVIZIJSKI IZVJEŠTAJ

2.1. Sistem internih kontrola¹

Revizija je izvršila ispitivanje sistema internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvalitetu finansijskog upravljanja u Parlamentu. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se baziraju godišnji finansijski izvještaji, te da li je finansijsko upravljanje u skladu sa postojećim propisima.

Ministarstvo finansija i trezora dostavilo je svim korisnicima budžeta Praktični vodič za efikasnu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine² koji sadržava smjernice u vezi izrade Pravilnika o internim kontrolama. Vodič je usvojen u okviru Akcijskog plana od strane Vijeća ministara i baziran je na, u svijetu, široko prihvaćenom modelu sistema internih kontrola od pet komponenti:

- kontrolnog okruženja,
- procjene rizika,
- kontrolnih aktivnosti,
- informacija i komunikacija,
- monitoringa

Parlament je preduzeo odgovarajuće aktivnosti na izgradnji sistema internih kontrola po gore navedenom modelu sistema internih kontrola i reviziji predočio urađeni nacrt Pravilnika o sistemu internih kontrola. Napominjemo, da efikasan sistema internih kontrola najviše koristi rukovodstvu jer osigurava (u razumnom uvjerenju) zakonitost poslovanja u svim segmentima, te smanjuje rizik od moguće prijevare, greške i eventualne zloupotrebe korištenja javnih sredstava.

Ured za reviziju podržava aktivnosti Parlamenta na kreiranju sistema internih kontrola sa spomenutim komponentama, i kontinuiranu nadogradnju i poboljšanja postojećeg sistema internih kontrola, a u cilju sprječavanja mogućih nepravilnosti u korištenju javnih sredstava.

2.2. Planiranje i izvršenje budžeta

Prijedlog budžeta Parlamenta za 2005. godinu planiran je, na bazi 135 zaposlenih, u ukupnom iznosu od 8.071.815 KM. Ministarstvo finansija i trezora je izvršilo umanjenje budžeta za 418.000 KM, tako da je isti odobren u ukupnom iznosu od 7.653.815 KM za 115 zaposlenih. Na osnovu zahtjeva Parlamenta za saglasnost za promjenu strukture rashoda, Ministarstvo finansija i trezora je odobrilo restrukturiranje rashoda u dijelu tekućih izdataka u ukupnom iznosu od 200.000 KM, a odobreno je i korištenje budžetske rezerve u ukupnom iznosu od 101.000 KM. Pored navedenog Parlament je u toku godine dobio i donatorska sredstva u ukupnom iznosu 2.715.839 KM. Budžet je izvršen u iznosu od 10.446.268 KM ili 99,23% od ukupno odobrenog budžeta (sa restrukturiranjem, tekućom rezervom i donacijama - tabela u prilogu).

¹ Sistem internih kontrola podrazumijeva skup postupaka i mjera koje preduzima rukovodstvo u cilju osiguranja tačnog i pravilnog evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima, zaštitu imovine, te efikasno, ekonomično i efektivno trošenje javnog novca.

² Pogledati Instrukciju za razvoj i održavanje sistema internih kontrola od 08.03.2005. godine koju je sačinilo Ministarstvo finansija i trezora BiH i Akcijski plan za uspostavu sistema internih kontrola u institucijama BiH koji je predložila radna grupa za izradu i provođenje akcijskog plana za jačanje sistema internih kontrola koju je imenovalo Vijeće ministara Odlukom broj: 277/04 od 16.12.2004. godine.

Analizom budžeta ustanovili smo da postoje odstupanja traženog u odnosu na odobreni, kao i traženog i izvršenog budžeta, a koje su posljedica određenih slabosti sistema internih kontrola ovog procesa. Ovdje se prije svega misli na to da planiranje nije vršeno na osnovu potrebnih ulaznih parametara kao što su analize stvarnih potreba za materijalnim i ljudskim resursima za izvršenje ciljeva i zadataka, te parametara koje stručnoj službi računovodstva trebaju dostaviti ostale službe Parlamenta (npr. elaborat sa ciljevima i dinamikom izvršenja tih ciljeva za projekat - Evropske integracije i ostala međunarodna saradnja). SA druge strane, Ministarstvo finansija i trezora BiH izvršilo je umanjeno traženog budžeta na stavci 'Plaće zaposlenih' bez prethodnog usaglašenja sa Parlamentom, što je imalo za posljedicu da je Parlament u toku godine, po odobrenju Ministarstva finansija i trezora BiH, izvršio restrukturiranje rashoda kojim je povećana stavka 'Plaće zaposlenih' u ukupnom iznosu od 60.000 KM. Parlament je na vrijeme upozorio navedeno Ministarstvo da na budžetskoj stavci 'Plaće zaposlenih' nema dovoljno sredstava te da se ista ne umanjuje. Dalje želimo skrenuti pažnju na proces izrade plana nabavki koji treba biti detaljan i sačinjen na osnovu specifikacija potreba svih organizacijskih jedinica i uvida u stvarno stanje sredstava kojima Parlament raspolaže i da obuhvata sve kategorije troškova za koje je neophodno provesti proceduru izbora dobavljača (npr. usluge koje se obavljaju angažiranjem fizičkih lica na osnovu ugovora o djelu, usluge prevođenja i sl.), što nije bio slučaj u 2005. godini.

Nadalje, zapažena je praksa da se tokom godine, a u nekim slučajevima čak i krajem godine donose odluke koje imaju direktnog uticaja na budžet a odnose se na isplate značajnih sredstava koja nisu bila planirana budžetom što je također veliki problem i otežava proces praćenja i kontrole budžeta. Ovdje se prije svega misli na odluke administrativnih komisija domova na koje kolegijum Sekretarijata koji je odgovoran za materijalno-finansijsko poslovanje ne može uticati.

Ured za reviziju ponovo sugerira Parlamentu da pri planiranju budžeta posveti više pažnje ulaznim parametrima, te da učini dodatne napore u poboljšanju saradnje sa Ministarstvom finansija i trezora kako bi se definisao i odobrio budžet u skladu sa realnim potrebama Parlamenta. Također je potrebno sačinjavati detaljne i pregledne planove nabavki (sa naznačenim izvorom finansiranja), a sve u cilju efikasnog i racionalnog korištenja materijalnih i ljudskih resursa.

2.3. Programi posebne namjene

Analizom planiranog, odobrenog i izvršenog budžeta programa posebnih namjena utvrđeno je da je u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta Bosne i Hercegovine Parlamentu za programe posebnih namjena odobreno ukupno 750.000 KM, a isti su realizirani u ukupnom iznosu od 3.432.041 KM. Razlika sredstava u iznosu od 2.715.839 KM, odnosi se na projekte koji su finansirani iz donatorskih sredstava od čega je najznačajnija stavka adaptacija Velike sale Parlamenta (tabela u prilogu).

Naime, Vlada Kraljevine Norveške je u skladu sa Sporazumom o međunarodnoj saradnji³ Parlamentu odobrila novčanu donaciju za sanaciju i rekonstrukciju velike sale u zgradi institucija Bosne i Hercegovine u iznosu od 2.671.441 KM. Donatorska sredstva su realizirana putem posebnog računa, koji je u okviru jedinstvenog računa trezora, otvoren u Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i putem ISFU sistema evidentirana u poslovnim knjigama Parlamenta.

³ Sporazum o međunarodnoj saradnji između Vlade Kraljevine Norveške i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Broj: 03-02-10-991/04 od 01.12.2004. godine.

Ured za reviziju je u okviru revizije Parlamenta izvršio i reviziju navedene donacije i ustanovio da su sredstva trošena u skladu sa standardima i gore navedenim sporazumom, te da su ista objektivno i realno prikazana u finansijskim izvještajima Parlamenta.

3. Korespondencija

Parlamentu je uručen Nacrt izvještaja o reviziji za 2005. godinu, na razmatranje i dostavljanje komentara na nalaze revizije. U ostavljenom roku od 15 dana, Parlament nije dostavio svoje komentare na nalaze sadržane u Izvještaju.

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

mr. Dragan Kulina

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI ZA 2005. GODINU

Prilog 1

TRAŽENI, ODOBRENI I IZVRŠENI BUDŽET PARLAMENTA ZA 2005. GODINU

Red. Broj	Vrsta rashoda	Prijedlog budžeta za 2005.god.	Odobreni budžet za 2005.god.	Promjena strukture budžeta	Tekuće rezerve	Donacije	Ostalo * (Odluka VM 247/05)	Ukupno budžet (4+5+6+7+8)	Izvršenje budžeta 2005. god.	Razlika (9-10)	Indeks (10/9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I	Tekući izdaci	7.198.300	6.780.300	0	101.000	0	56.122	6.937.422	6.892.178	45.244	99
1.	Plaće zaposlenih	4.180.000	3.762.000	60.000	0	0	0	3.822.000	3.819.361	2.639	100
2.	Naknade troškova zaposlenih	1.918.300	1.918.300	-155.000	73.000	0	56.122	1.892.422	1.892.168	254	100
3.	Putni troškovi	600.000	600.000	-45.000	0	0	0	555.000	525.581	29.419	95
4.	Izdaci telefonskih i pošt.usluga	130.000	130.000	35.000	0	0	0	165.000	157.593	7.407	96
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
6.	Nabavka materijala	60.000	60.000	0	0	0	0	60.000	58.940	1.060	98
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	50.000	50.000	9.000	0	0	0	59.000	58.723	277	100
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
9.	Izdaci za tekuće održavanje	60.000	60.000	10.000	0	0	0	70.000	67.927	2.073	97
10.	Izdaci za osiguranje	10.000	10.000	3.000	0	0	0	13.000	11.885	1.115	91
11.	Ugovorene usluge	190.000	190.000	83.000	28.000	0	0	301.000	300.000	1.000	100
II	Kapitalni izdaci	123.515	123.515	0	0	0	0	123.515	122.049	1.466	99
1.	Nabavka građevina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabavka opreme	123.515	123.515	0	0	0	0	123.515	122.049	1.466	99
3.	Nabavka ostalih stalnih sreds.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III	Programi posebne namjene	750.000	750.000	0	0	2.715.839	0	3.465.839	3.432.041	33.798	99
1.	Klubovi poslanika i delegata	450.000	450.000	0	0	0	0	450.000	449.698	302	100
2.	Evropske int.i ost. međ. saradnja	300.000	285.000	0	0	0	0	285.000	264.602	20.398	93
3.	Parlamentarne grupe	0	15.000	0	0	0	0	15.000	3.386	11.614	23
4.	Donacija Švicarske Zajedničkoj komisiji za odbranu.	0	0	0	0	28.702	0	28.702	28.691	11	100
5.	Donacija VN za (prenesena sredstva za adaptaciju Bijele sale)	0	0	0	0	15.696	0	15.696	15.676	20	100
6.	Donacija VN za Veliku salu	0	0	0	0	2.671.441	0	2.671.441	2.669.988	1.453	
IV	UKUPNO	8.071.815	7.653.815	0	101.000	2.715.839	56.122	10.526.776	10.446.268	80.508	99
	Broj zaposlenih	135	115							135	0